

Regeringsrätten

Rättsfall

Hemsjukvårdsbidrag — skattepliktig inkomst?

Besvär av Helmi K angående inkomsttaxering 1976.

Hjalmar J erhöll såsom vårdbehövande under 1975 från Norrbottens läns landsting hemsjukvårdsbidrag med 6 891 kr. Sådant bidrag utgick under förutsättning att vårdare åtog sig vården i förhållande till landstinget samt att landstinget godkände vårdaren och ifrågavarande hem. Vårdaren skulle förbinda sig att följa de föreskrifter som meddelades av landsting, läkare eller distriktssköterska. Bidragets storlek var beroende av vårdbehovet (vårdtyngdklass). Helmi K, sammanboende med J, hade åtagit sig vården av J.

I sin självdeklaration redovisade Helmi K ej någon inkomst från landstinget.

TN upptog hemsjukvårdsbidraget till beskattning hos Helmi K.

I besvär yrkade Helmi K att ej bli beskattad för bidraget.

LSR biföll besvären.

Efter besvär av TI, som hävdade att vårdbidraget skulle betraktas som ersättning för utfört arbete och beskattas hos vårdaren i enlighet med bestämmelserna i 32 § KL, fastställde KR i Jkg TN:s beskattningsåtgärder.

RR yttrade: Hemsjukvårdsbidrag, som utgår av kommunala eller landstingskommunala medel till den vårdbehövande, räknas enligt 19 § KL inte till skattepliktig inkomst.

Av utredningen i målet framgår att från Norrbottens läns landsting har under 1975 utgått hemsjukvårdsbidrag till J såsom vårdbehövande med 6 891 kr och att som förutsättning härför gällt att Helmi K åtagit sig vården av J. Vidare visar utredningen att det under 1975 inte har rätt något anställningsförhållande mellan landstinget och Helmi K. Inte heller finns anledning att betrakta Helmi K, som sammanbor med J, såsom anställd hos honom. Även om Helmi K har förfogat över hemsjukvårdsbidraget kan detta inte anses utgöra hennes inkomst av tjänst och är inte heller på annan grund skattepliktigt hos henne. (RR föredr. 28.8; dom 18.9.1979).

Anm: Se RÅ 1968 not. 837, 1972 not 241 (Skattenytt 1968 s 447 och 1972 s 520) och 1975 not Aa 504.

Rumsuthyrning — inkomst av rörelse?

Besvär av Karin U-S angående inkomsttaxering år 1973.

Karin U-S bodde i en förhyrd lägenhet. En del av lägenheten hyrde hon i sin

tur ut i möblerat skick till ett bolag i vilket hennes avlidne man haft intressen. I sin självdeklaration redovisade hon inte inkomst av rumsuthyrningen.

TN beskattade henne inte för inkomst av rumsuthyrningen.

TI anförde besvär över taxeringen med yrkande att Karin U-S skulle taxeras för nettointäkt av rörelse med 20 903 kr, utgörande vinst av uthyrningsverksamheten, beräknad enligt följande:

Uppburen hyresersättning	28 200
Å uthyrd del belöpande hyra till husvärden	— 6 114
El-kostnader belöpande på uthyrd del	— 583
Möbelslitage i samband med uthyrningen	— 600
	= 20 903

Från utredningen i målen redovisas här följande. För lägenheten — omfattande 302 kvm fördelade på åtta rum, stor hall, två badrum och ett kök — erlade Karin U-S hyra med 12 675 kr 1970, 14 101 kr 1971, 15 134 kr 1972 och 18 477 kr 1973. För de till bolaget uthyrda utrymmena — omfattande två rum om ca 45 kvm tiden 1970 — okt 1971 och fyra rum om ca 122 kvm tiden därefter till och med 1973 — erhöll hon i hyra 14 800 kr 1970, 18 200 kr 1971, 28 200 kr 1972 och 29 700 kr 1973.

LSR fann att de inkomster som Karin U-S erhållit vid uthyrningen av kontorslokaler till bolaget med hänsyn till hyresbeloppets storlek och övriga omständigheter i förevarande fall skall upptagas såsom inkomst av rörelse för hennes del. Vid beräkningen av nettointäkten bör en fördelning ske av den till hyresvärden erlagda hyran i enlighet med TI:s yrkande. På grund härav bifaller LSR TI:s yrkande.

I besvär hos KR yrkade Karin U-S att inkomsten av rumsuthyrningen inte skulle beskattas.

KR i Sthlm fann liksom LSR att Karin U-S skulle beskattas för inkomsten av uthyrningen och yttrade: Karin U-S har för upplåtelsen av rum för kontorsändamål i sin hyreslägenhet uppburit ersättning, som inte blott täckt totala lägenhetshyran jämte de kostnader för elektricitet och möbelslitage som belöpt på de uthyrda rummen utan till och med lämnat överskott.

Uthyrningsverksamheten får anses yrkesmässigt bedriven och inkomsten därav är skattepliktig. — På grund av det anförda och då nämnda inkomst inte kan anses ha blivit för högt beräknad, lämnar KR besvären utan bifall.

Karin U-S fullföljde sin talan.

RR yttrade såvitt angick 1973 års inkomsttaxering: Karin U-S skall på de av KR anförda skälen beskattas för inkomsten av uthyrningsverksamheten såsom för intäkt av rörelse. RR lämnar därför besvären utan bifall. (RR föredr. 4.9; dom 20.9.1979).

Anm: Samma dag och med motsvarande utgång avgjorde RR även målen om eftertaxering för 1971 och 1972 och inkomsttaxering 1974. Se vidare RÅ 1931 not. 190, 1956 not. 1488, och 1971 not. 1196—1197. Se även Geijer m fl.

Skattehandbok Del 1 8:e uppl s 76, SOU 1976:11 s 77—78 samt Svensk Skattetidning 1964 s 85—107 (KGA Sandström).

Fråga om avdrag för aktiebolags provision till bank för arbete med inlösen av utdelningskuponger

Besvär av DN:s Aktiebolag angående eftertaxering för åren 1972-74.

Hos MKSR anförde TI: Rörelsens resultat såvitt avser beskattningsåren 1971—1973 har enligt från bolaget inhämtade uppgifter belastats med provisioner till banker för inlösen av utdelningskuponger med 25 970 kr, 34 188 kr respektive 35 265 kr. Lämnad aktieutdelning får inte avdragas som kostnad vid taxeringen. Utgift för ombestyrande av utdelningen är därför ej heller att anse som avdragsgill driftkostnad. Lagen (1970:599) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgifter till Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag är en speciallag, som gäller endast för bolag anslutna till VPC. Bolagets underlåtenhet att i 1972—1974 års självdeklarationer återlägga utgivna provisioner till beskattning eller att ens omnämna dessa får enligt min mening jämföras med oriktig uppgift. Förutsättningar för eftertaxering föreligger därför.

Bolaget bestred yrkandet och anförde bl a: Enligt de grundläggande reglerna i 20 § KL medges avdrag för alla omkostnader för intäkternas förvärvande och bibehållande men ej för kostnader för själva förvärvskällans förvärvande eller för dess utvidgning eller förbättring. I enlighet härmed medges inte avdrag för kostnader i samband med aktiebolagsbildning, aktieemission eller fusion. Kostnaderna för aktieutdelning är emellertid av annan karaktär. De utgör för bolaget nödvändiga kostnader i den normala verksamheten. Att på grund av den gällande dubbelbeskattningen av aktiebolags inkomst avdrag inte medges för lämnad aktieutdelning kan rimligen inte medföra att ifrågakostnader får annan karaktär. Syftet med dubbelbeskattningen är ju att bolagets inkomst skall beskattas två gånger, en gång hos bolaget och en gång hos aktieägarna. Att denna dubbelbeskattning skulle medföra mera än just dubbel beskattning av bolagsinkomsten torde aldrig ha varit lagstiftarens avsikt. — Såvitt bekant har aktiebolagen hittills allmänt betraktat dessa kostnader som avdragsgilla i taxeringshänseende och detta betraktelsesätt har uppenbarligen delats av taxeringsmyndigheterna, som bl a i samband med taxeringsrevisioner måste ha konstaterat att kostnaderna avdragits. Det vill synas som om införandet av lagen om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgifter till Värdepapperscentralen VPC AB bidragit till ett ändrat betraktelsesätt hos allmänna ombuden vid RSV. Det är dock knappast möjligt att i denna lagstiftning finna stöd för uppfattningen, att utgift för ombestyrande av aktieutdelningar ej skulle vara avdragsgill.

MKSR biföll TI:s yrkande och påförde bolaget eftertaxering för åren 1972—74. — KR i Sthlm: ej ändring.

RR yttrade: Kostnader, som uppkommer hos aktiebolag för arbete med utbetalning av utdelning till bolagets aktieägare genom inlösen av kuponger, samt därmed sammanhängande kostnader för arbetsuppgifter, varom närmare stadgas i 43 § TL och i 13—17 §§ kupongskattelagen, får anses utgöra sådana kostnader av kameral natur, som är avdragsgilla vid bolagets inkomsttaxering. Den omständigheten att uppdrag gives till bank att mot särskild avgift eller provision ombesörja arbetsuppgifterna för bolagets räkning föranleder ej annan bedömning. — På grund av det sagda äger bolaget vid inkomsttaxeringen åtnjuta avdrag för ifrågakostnader av bolaget utgivna provisioner. (RR föredr. 21.8; dom 6.9.1979).

Anm: Se RÅ 1947 ref 49, 1964 not 1699 och 1974 ref 39 (Skattenytt 1965 s 205 och 1975 s 178). Se även prop 1970:99 s 43, 53, 61, 79, 85.

Avdrag för resor för besök hos ombordanställd make?

Besvär av makarna J angående inkomsttaxering 1976.

I deklARATIONEN yrkade Maj-Britt J avdrag med 4 977 kr för resekostnader som uppkommit för henne då hon i Hamburg och Helsingborg besökt sin på fartyg anställde man John J, på vilka platser fartyget befunnit sig under längre perioder. Hon uppgav att mannen på grund av sin tjänstgöringskyldighet inte kunnat resa hem till familjebostaden i Stockholm.

TN vägrade avdraget.

I besvär hos LSR vidhöll Maj-Britt J avdragsyrkandet. Alternativt yrkades att mannen skulle få avdrag för kostnaderna.

TI anförde: Avdrag för resorna kunde inte tillstyrkas för Maj-Britt J:s del eftersom utgifterna inte haft något samband med hennes tjänst. Ej heller kunde mannen få tillgodoräkna sig det yrkade avdraget. Enligt förefintligt rättsfall (RRK R 73 1:1) medgavs avdrag endast för bortovarandes hemresa men inte för familjens resa till arbetsorten för besök.

LSR lämnade besvären utan bifall på de av TI angivna skälen.

Hos KR fullföljde makarna sin talan.

Maj-Britt J anförde bl a: Särskilt vill jag understryka att min man och jag har gemensam kassa, där våra inkomster inflyter och våra utgifter tages och att man därför inte kan säga att den ena eller den andra har betalt kostnaderna. Det är lika riktigt att säga att min man betalt kostnaderna för mina besök hos honom som jag skulle ha betalat detsamma. — Ytterligare vill jag understryka att min man tjänstgör som maskinchef på ett transoceangående fartyg. Undet 1975 besökte jag honom vid tillhoppa fjorton veckoslut. Vid tre av dessa var fartyget upplagt på varv i Hamburg för vissa reparationer och vid elva av dessa var fartyget upplagt i Helsingborg. Sam maskinchef var min man förhindrad att lämna fartyget och det var därför ganska naturligt att jag reste till honom när vi ändå var så pass nära varandra. — Det är helt oförståeligt för mig att det skall vara avgörande för skattefrågan om mannen besöker hustrun och inte tvärtom. Enligt anvisningarna till 33 § punkt 3 sista stycket KL skall den ökning i levnadskostnaderna, som föranleds av den skilda bosättningen, få avdragas från inkomsten. Att i sådant fall som det nu föreliggande tolka anvisningar så att avdragsrätten endast föreligger när mannen besöker hustrun och inte tvärtom synes för mig helt orimligt.

KR:s yttrande: Vad först beträffar Maj-Britt J:s yrkande, kan något avdrag ej medges henne med hänsyn till att resorna inte har något samband med hennes tjänst. Vad därefter beträffar John J:s yrkande finner KR att J haft att erlägga sjömansskatt och han har ej heller taxerats till statlig och kommunal inkomstskatt för tjänsteinkomsten. Vid sådant förhållande kan avdrag ej lagligen medges vid beräkning av J:s inkomst av tjänst. — KR lämnar besvären utan bifall.

Hos RR fullföljde makarna sin talan.

RR yttrade: RR — som i förevarande sammanhang prövar endast frågan om avdrag för ifrågakomna kostnad vid någon av makarnas inkomsttaxering

— beslutar följande.

Kostnaden för Maj-Britt J:s resor från makarnas gemensamma bostad till det fartyg på vilket mannen är anställd kan inte anses utgöra kostnad för fullgörande av hennes tjänst. Kostnaden är därför icke avdragsgill för henne enligt 33 § KL.

John J:s inkomsttaxering avser ej annan inkomst än inkomst av kapital. Kostnaden för Maj-Britt J:s besöksresor är icke av den art som anges i 39 § KL och kan därför icke avdragas vid beräkning av hans inkomst av kapital.

RR lämnar besvären utan bifall. (RR föredr. 27.6; dom 8.8.1979).

Anm: Se RÅ 1973 not 5 (Skattenytt 1974 s 54). Se även Skattenytt 1978 s 348—349 (Törnros).

Ettårsregeln för reseledare vid förnyade anställningar

Besvär av Carin G angående inkomsttaxering 1972.

RR yttrade: Av utredningen framgår att Carin G varit anställd som reseledare hos Vingresor/Club 33 Aktiebolag och därvid tjänstgjort utomlands på fyra olika turistorter under tiden den 18 april 1971 — den 3 sept 1972, med avbrott endast för semester och förflyttningar mellan resmål. Vingresor har visserligen utfärdat ett nytt anställningsavtal för varje ny tjänstgöringsort men har ändå ansett att Carin G:s anställning varit av fortlöpande natur. — Den omständigheten att Vingresor av särskilda skäl slutit flera anställningsavtal med Carin G bör inte föranleda till annan bedömning än att Carin G uppfyller villkoren för frikallelse från skattskyldighet enligt 54 § första stycket h) KL. (RR föredr. 4.9; dom 18.9.1979.)

Anm: Se RÅ 1973 ref 23 samt 1076 ref 19 och ref 63.

Skattetillägg — frivillig rättelse eller ej?

Besvär av advokaten S angående skattetillägg vid inkomsttaxering 1974.

TN avvek från S:s självdeklaration, såvitt nu är i fråga, genom att till beskattning uppta dels i juni 1973 uppbyten utdelning på aktier i Grängesberg AB och Uddeholms AB med 2 400 kr, dels realisationsvinst med 3 044 kr, som uppkommit vid försäljning av aktierna i sept 1973. I deklarationen hade utdelningarna inte redovisats, ej heller hade försäljningen omnämnts.

Lokala skattemyndigheten påförde S skattetillägg med femtio procent av den inkomstskatt som belöpte på ett belopp av 5 444 kr (2 400 + 3 044).

I besvär yrkade S att skattetillägget skulle undanröjas. Till stöd för besvären anförde han bl a följande. Orsaken till att han inte tagit upp utdelningen och försäljningen i deklarationen var, att han haft för avsikt att i stället göra redovisningen i deklarationen för taxeringen 1975. I sin advokatrörelse tillämpade S räkenskapsår, som omfattade tiden den 1 april — den 31 mars, och han hade utgått från att samma räkenskapsår kunde tillämpas för beskattning av aktieutdelningarna och aktieförsäljningen. — S gjorde gällande bl a att han frivilligt rättat den såsom felaktig ansedda deklarationen. Under taxeringsarbetet hade han blivit uppringd av en företrädare för taxeringsnämnden, som efterhört av vilken anledning S inte redovisat utdelningen av aktierna, om vil-

ken utdelning nämnden haft vetskap genom att S:s egna kvitton på utdelningarna varit tillgängliga för nämnden. S hade lovat att återkomma till saken, vilket hade skett genom skrivelse den 14 juni 1974. I denna skrivelse hade S bekräftat att han uppburit ifrågavarande utdelningar och vidare talat om när aktierna förvärvats och att de sålts under 1973. Samtidigt hade han redovisat de — här ovan angivna — skälen till att han inte hade tagit upp utdelningarna och försäljningen i 1974 års deklaration.

LSR ogillade besvären men KR i Jkg undanröjde skattetillägget beträffande realisationsvinsten (en ledamot var skiljaktig).

TI anförde besvär och yrkade fastställelse av LSM:s beslut.

RR yttrade: Såsom domstolarna funnit har S i sin självdeklaration lämnat oriktig uppgift genom att inte redovisa realisationsvinsten vid försäljning av aktierna.

Av handlingarna framgår att S givit upplysning om realisationsvinsten först sedan företrädare för taxeringsnämnden i telefon tillfrågat honom varför han ej redovisat utdelning på aktierna i enlighet med kontrolluppgift som var tillgänglig för nämnden. Frågan om utdelningen har haft sådant samband med frågan om den oredovisade realisationsvinsten att S inte kan anses ha gjort rättelsen frivilligt.

På grund av det anförda och då skäl till eftergift enligt 116 d § TL i stadgandets lydelse före den 18 maj 1978 ej föreligger fastställer RR, med bifall till TI:s besvär och med ändring av KR:s dom, det slut vartill LSR kommit. (RR föredr. 14.8; dom 6.9.1979.)

Anm.: Se RÅ 1976 ref 144 samt 1977 ref 56 (Skattenytt 1978 s. 319) och 90.

Betydelsen av att i länsskatteretts protokoll fel taxeringskod har angivits

Besvär av TI angående makarna J:s inkomsttaxering 1975.

I inkomstlängd (numera skattelängd) antecknas såsom taxeringskod siffran 1 för ensamstående, siffran 2 för ensamstående med barn och siffran 3 för sambeskattad person.

Makarna Carina och Stefan J hade gift sig under 1974. Hustrun hade barn i tidigare äktenskap. Gemensamt barn föddes i september 1974. I sina 1975 avgivna självdeklarationer yrkade båda makarna förvärvsavdrag. Hustrun hade högsta inkomsten.

TN taxerade mannen som ensamstående med barn (taxeringskod 2) och beviljade honom förvärvsavdrag. Hustrun taxerades som ensamstående utan hemmavarande barn (taxeringskod 1) och vägrades förvärvsavdrag.

I besvär yrkade hustrun att även hon skulle få förvärvsavdrag.

LSR biföll hennes besvär samt tog med tillämpning av 105 § TL bort förvärvsavdraget för mannen. LSR ändrade inte de taxeringskoder som TN hade åsatt.

Makarna anförde besvär med yrkande att bli taxerade i enlighet med självdeklarationerna.

I anslutningsbesvär yrkade TI i första hand att TN:s beskattningsåtgärder skulle fastställas och i andra hand att ”taxeringskoden för makarna bytes, så

att hustrun får taxeringskod 2 och mannen får taxeringskod 1”.

KR i Sthlm gjorde ej ändring i LSR:s beslut. Beträffande TI:s andrahandsyrkande uttalade KR att detta innefattade ett ämne som inte kunde prövas i förevarande ordning.

I besvär hos RR yrkade TI att målet skulle återförvisas till KR för prövning i sak beträffande förutsättning för skattereduktion.

RR yttrade: Det av TI i KR framställda andrahandsyrkandet avser fråga om förutsättning för skattereduktion enligt 2 § 4 mom uppbördslagen. Beslut i sådan fråga skall enligt 68 § andra stycket TL antecknas i inkomstlängden (numera skattelängden) och hänföres enligt 2 § 1 mom tredje stycket samma lag till den årliga taxeringen. TI:s yrkande avser således fråga som skall prövas i taxeringsförfarandet.

KR:s dom innebär, oavsett att KR ej fattat något beslut om taxeringskod, att Carina J skall taxeras såsom ensamstående med hemmavarande barn under 16 år och att Stefan J skall taxeras såsom ensamstående. KR har sålunda prövat frågan om för vilken av makarna förutsättning för skattereduktion föreligger.

Besvären lämnas utan bifall. (RR föredr. 2.6; dom 8.8.1979.)

Återställande av grund till byggnad

Besvär av TI angående makarna B:s inkomsttaxering 1973. KR i Sundsvall yttrade:

Av handlingarna i målet framgår följande.

Byggnaden har uppförts på en s k rustbädd bestående av vågrätt placerade stockar. Till följd av bl a sänkning av grundvattennivån har delar av rustbädden murknat och de delar av byggnaden som vilat därpå sjunkit. Vidtagna åtgärder har omfattat gjutning av betongfundament på åtta ställen under byggnadens östra flygel och nedslagning i samband därmed av järnbalkar. — Med hänsyn till arten och omfattningen av sålunda utförda byggnadsarbeten och övriga omständigheter i målet får, som länskatterätten funnit, kostnaderna härför i sin helhet anses hänförliga till reparationskostnader, för vilka makarna B är berättigade till avdrag. — KR lämnar besvären utan bifall.

TI fullföljde sin talan och anförde därvid bl a: Som allmän regel torde kunna anges, att som underhålls- eller reparationsarbete på en byggnad anses åtgärder, som erfarenhetsmässigt måste vidtas någon eller några gånger under byggnadens livslängd. Grunden till en byggnad torde vara avsedd att vara hela byggnadens livslängd och inte behöva utbytas eller förstärkas. En fastighetsägare torde i allmänhet inte behöva räkna med att reparera eller förstärka grunden till en byggnad. De åtgärder makarna B vidtagit på fastigheten fick därför anses hänförliga till vid taxeringen inte avdragsgilla ombyggnadskostnader eller alternativt till inte avdragsgill förlust.

RR: ej ändring. (RR föredr. 11.9; dom 10.10.1979.)

Anm: Se RÅ 1948 ref 12 I, 1970 ref 39 I och II (Skattenytt 1971 s 171). Se även Skattenytt 1959 s 207 (Wennergren) och 1971 s 221 (Rydin).

Makes rätt till avdrag för tomträttsavgäld för vilken båda makarna är solidariskt ansvariga

Besvär av TI angående Olle L:s inkomsttaxering 1972.

Makarna Olle och Inger L ägde gemensamt en villafastighet i Nacka kommun, för vilken inkomsten beräknades enligt schablonmetoden.

I sin självdeklaration redovisade Olle L intäkt av halva fastigheten och tillgodoförde sig avdrag för hela tomträttsavgälden.

TN medgav Olle L avdrag för endast halva tomträttsavgälden.

I besvär yrkade Olle L avdrag för hela avgälden.

LSR avslog besvären med följande motivering: Inget personligt betalningsansvar är förknippat med tomträttsavgälden. Avgälden är knuten till fastigheten. Eftersom Olle L är ägare till halva fastigheten medges han avdrag endast med hälften av tomträttsavgälden, oaktat vem som i realiteten betalt den.

Olle L fullföljde sin talan hos KR under framhållande att han hade betalningsansvar för hela avgälden.

KR i Sthlm yttrade: I målet är utrett att makarna L är solidariskt ansvariga för den på fastigheten belöpande tomträttsavgälden 2 210 kr. Olle L har erlagt denna avgäld. Han är därför berättigad till avdrag för hela avgälden i förvärvskällan annan fastighet.

Hos RR yrkade TI att LSR:s beslut skulle fastställas.

RR: ej ändring. (RR föredr. 18.9; dom 15.10.1979.)

Anm: Se RÅ 1976 ref 20 (Skattenytt 1976 s 501). Se även Berg-Cederblad, Hyresrätt 1973 s 124, 125, Gösta Walin, Lagen om skuldebrev m m 1977 s 25—29.

Yrkande om avskrivningsunderlagets storlek som inte påverkar taxeringen — besvärsmått?

Besvär av TI angående L:s inkomsttaxering 1976.

L övergick den 1 jan 1975 till att redovisa sitt jordbruk enligt bokföringsmässiga grunder. Vid beräkning av värdeminskningens avdrag — räkenskapsenlig avskrivning — upptog han visst ingångsvärde på (döda) inventarier samt yrkade avdrag för värdeminskning med belopp som vida underskred 30 % av upptaget avskrivningsunderlagsvärde.

TN nedsatte ingångsvärdet på inventarierna men taxeringen påverkades ej härav, då yrkad värdeminskning rymdes inom ramen för 30% av TN beräknade avskrivningsunderlaget.

I besvär hos LSR yrkade L att det i deklarationen yrkade ingångsvärdet skulle godtagas.

LSR yttrade: Eftersom TN:s åtgärd inte har medfört någon ändring av de

taxerade inkomsterna föranleder besvären inte någon åtgärd från LSR:s sida.

L gick vidare till KR.

KR i Sthlm yttrade: Frågan huruvida det av L yrkade ingångsvärdet på inventarier bör godtagas kan ha betydelse för senare års taxeringar.

LSR hade därför inte ägt underlåta pröva L:s talan. — KR undanröjer det överklagade beslutet och visar målet åter till LSR för ny behandling.

Hos RR yrkade TI att RR skulle undanröja KR:s beslut om återförvisning.

RR yttrade: L:s i målet förda talan avser endast ändring av ingångsvärdet på inventarier. Hans talan avser däremot ej ändring i honom åsatta taxeringar. Ingångsvärdets storlek vid 1975 års ingång är ej bindande för senare års taxeringar.

Vid angivna förhållanden kan L:s yrkande om ändring av ingångsvärdet inte prövas vid förevarande taxeringar.

RR fastställde LSR:s beslut. (RR föredr. 4.9; dom 20.9.1979.)

Fråga om återkallelse av rätt till räkenskapsenlig avskrivning

Besvär av TI angående Rederiaktiebolag N:s inkomsttaxering 1973.

Enligt p. 4 första stycket anv. till 29 § KL gäller att skattskyldig må, efter därom hos taxeringsnämnd eller, om besvär anförts, länsrätt framställt yrkande, berättigas att under förutsättning av motsvarande avskrivning i räkenskaperna tills vidare åtnjuta avdrag för avskrivning å maskiner eller andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier i enlighet med bestämmelserna nedan i denna punkt för *räkenskapsenlig avskrivning*. Såsom förutsättning härför skall gälla att den skattskyldige haft ordnad bokföring, som avslutas medelst vinst- och förlustkonto, samt att tillfredsställande utredning föreligger om vad som återstår i beskattningsavseende oavskrivet av anskaffningsvärdet å ifrågavarande tillgångar samt dessa ävensom avskrivningar å desamma i den skattskyldiges räkenskaper och i företedd utredning redovisas på sådant sätt, att trygghet föreligger att vid avyttring av tillgångarna framdeles möjligen uppkommande vinster ej skola undgå taxering.

RR yttrade:

Av handlingarna inhämtas att bolaget i samband med fondemission skrivit upp värdet på bolagets fartyg med belopp motsvarande ökningen av aktiekapitalet. Uppskrivningen har ej påverkat resultatredovisningen. I det utgående balanskonto, som fogats till deklarationen, har uppskrivningen redovisats bland bolagets tillgångar och där utan närmare förklaring eller specifikation upptagits såsom särskild bokslutspost "Förhöjt fartygsvärde 483 000 kr". Genom bokföringsåtgärderna har bokförda värdet på bolagets fartyg och övriga inventarier vid beskattningsårets utgång kommit att redovisas till högre belopp än deras taxeringsmässiga restvärde.

Fartyg och övriga inventarier kan efter uppskrivningen ej anses under beskattningsåret varit redovisade på sådant sätt att trygghet funnits att vid avyttring av dylika tillgångar framdeles möjligen uppkommande vinster ej skulle undgå beskattning. Vid sådant förhållande har vid 1973 års taxering förelegat förutsättning för att återkalla den bolaget givna rätten till räkenskapsenlig avskrivning.

Emellertid framgår av handlingarna i målet att bolaget omedelbart efter beskattningsårets utgång försålt ett av sina fartyg "M/F Öläningen" och bokfört köpeskillingen för detta fartyg på sådant sätt att fartyg och övriga inventariers bokförda värden ånyo bragts i överensstämmelse med de taxeringsmässiga restvärdena. Av bokföringstransaktionen betingad taxeringsmässig justering av nettointäkten har gjorts i den av bolaget år 1974 avlämnade självdeklarationen.

Sedan rättelse sålunda skett i efterföljande års självdeklaration saknas med hänsyn till omständigheterna i målet anledning att fråntaga bolaget den av TN givna rätten till räkenskapsenlig avskrivning vid 1973 års taxering.

På grund av det anförda lämnar RR TI:s besvär utan bifall. (RR föredr. 5.9; dom 25.9.1979).

Anm: Det är ganska ovanligt att fråga uppkommer om återkallande av rätten att använda räkenskapsenlig avskrivning, som ju är den vanligast förekommande avskrivningsmetoden för rörelsedrivande företag. Av det redovisade fallet framgår betydelsen av att de bokförda värdena på inventarierna överensstämmer med de taxeringsmässiga restvärdena.

Realisationsvinst: fast tillägg

Besvär av J angående inkomsttaxering 1975.

I sin självdeklaration 1975 redovisade J att han under 1974 från den honom tillhöriga jordbruksfastigheten Torpa 1:29 sålt ett område av 2 000 kvm med därpå befintlig ”överloppsbofastad med brygghus”. J uppgav vidare att han köpt fastigheten 1969. Vid beräkning av realisationsvinst i anledning av försäljningen räknade sig J tillgodo bl a sex s k fasta tillägg om 3 000 kronor för åren 1969—1974.

TN och LSR vägrade avdrag för fasta tillägg. LSR anförde: Då byggnaden på den avyttrade fastigheten varken vid försäljningstillfället eller tidigare utgjort huvudbyggnad på taxeringsenheten, får TN:s beslut anses befogat. — KR i Gbg: ej ändring.

I besvär hos RR yrkade J att erhålla avdrag för fast tillägg för åren 1969 och 1970. Till stöd för sin talan anförde han bl a följande. Att Torpa 1:29 ingick i en taxeringsenhet, som även omfattade Torpa 1:4 och 1:28, var riktigt såvitt gällde tiden fr o m den 1 januari 1971 enligt 1970 års allmänna fastighetstaxering. Före nämnda datum utgjorde Torpa 1:29 emellertid en självständig taxeringsenhet. I anvisningarna till 36 § KL angavs ingenting som hindrade att fast tillägg skulle medges för de år då bostaden varit huvudbyggnad på en taxeringsenhet.

TI vidhöll att fast tillägg icke skulle beräknas för något år och åberopade till stöd för sin uppfattning följande uttalande av departementschefen i prop 1967:153, s 129: ”Likaså får en skattskyldig, som driver jordbruk på en med mangårdsbyggnad försedd jordbruksfastighet och som köper en intilliggande fastighet med bostadshus, alltså inte mer än ett fast tillägg på detta sitt fastighetsinnehav om han sambrukar fastigheterna så att de vid fastighetstaxeringen bildar en taxeringsenhet. Försäljer han senare den del som han köpt blir hans ingångsvärde för den delen inköpspriset förhöjt endast med indextillägg.”

RR lämnade besvären utan bifall och yttrade: J sålde under beskattningsåret ett område av Torpa 1:29. I försäljningen ingick den till fastigheten hörande bostadsbyggnaden.

Torpa 1:29 inköptes av J år 1969. Från och med 1970 års fastighetstaxering sammanfördes Torpa 1:29 med de av J ägda jordbruksfastigheterna Torpa 1:4 och Torpa 1:28 till en taxeringsenhet.

Vid försäljningen 1974 utgjorde bostadsbyggnaden på Torpa 1:29 icke huvudbostad för taxeringsenheten.

J har, såsom han i RR bestämt sin talan, yrkat att erhålla avdrag för s k fast tillägg med 3 000 kronor för vardera av åren 1969 och 1970. Till stöd härför har han åberopat att Torpa 1:29 utgjort en särskild taxeringsenhet under nämnda år.

Vid bedömning av huruvida fast tillägg skall beräknas för en i försäljning ingående bostadsbyggnad har man att utgå från förhållandena på de fastigheter sammantagna, som utgjorde taxeringsenhet vid försäljningstillfället, eller således i förevarande fall från förhållandena på Torpa 1:4, 1:28 och 1:29 gemensamt. I målet har inte gjorts gällande att den försålda bostadsbyggnaden vid något tillfälle varit huvudbostad för dessa tre fastigheter sammantagna. J är följaktligen icke berättigad till det yrkade avdraget. (RR föredr. 25.9; dom 11.10.1979.)

Anm: Se RÅ 1969 ref 28 och 1969 not. 1334 (Skattenytt 1970 s 68 A och B) samt RÅ 1974 ref 24 (Skattenytt 1974 s 660). Se vidare prop 1967: 153 s 129.

Avdrag för förbättringskostnader vid realisationsvinst på bostadsrätt

Besvär av Anita O angående inkomsttaxering 1975.

Anita O sålde den 15 nov 1974 för 52 000 kr en bostadsrätt, som hon den 1 maj 1972 köpt för 40 000 kr. Hon redovisade inte försäljningen i sin självdeklaration. — TN beskattade inte Anita O för någon realisationsvinst på grund av försäljningen.

I besvär yrkade TI att Anita O skulle beskattas för uppkommen realisationsvinst vid försäljningen. Han beräknade den skattepliktiga realisationsvinsten, efter avdrag för försäljningskostnader med 124 kr, till 75/100 av 11 876 kr eller 8 907 kr. Han yrkade vidare att hon skulle påföras skattetillägg beräknat på detta belopp.

Anita O medgav att beskattningsbar realisationsvinst uppkommit men yrkade att avdrag vid realisationsvinstberäkningen skulle medges för på bostadslägenheten nedlagda förbättringskostnader med sammanlagt 2 680 kr. Beloppet utgjorde summan av utlägg för material till målning in- och utvändigt (800 kr), för vävtapetsering i hallar (270 kr), för heltäckningsmatta i hallar och trappa (290 kr), för hyllor i grovkök (70 kr), för klädhängare i hallinredning (100 kr), för frysbox (700 kr), för uteplats med blomlådor (400 kr) och för tätningsslistor (50 kr). Vidare yrkade hon motsvarande nedsättning av skattetillägget.

LSR biföll besvären med följande motivering: I målet är otvistigt att Anita O köpt andelen i bostadsrättsföreningen för 40 000 kr och sålt den för 52 000 kr, att hon är berättigad till avdrag för kostnader med 124 kr samt att 75 procent av vinsten vid försäljningen skall tas upp vid beskattning av realisationsvinst. Fråga i målet är om hon skall erhålla avdrag vid vinstberäkningen för förbättringskostnader, som hon lagt ned på bostaden. Hon har uppgivit att hon haft sådana

kostnader med 2 680 kr. — Visserligen måste det, när det gäller att bedöma värdet av andelen i fråga, hållas för visst att det vid försäljning av andelen och därmed bostadsrätten fästs avgörande vikt vid bostadens skick och standard. Gällande bestämmelser om beskattning av realisationsvinst vid försäljning av andel i bostadsrättsförening lämnar dock inte utrymme för avräkning av Anita O:s kostnader. Beskattning skall därför i enlighet med TI:s yrkande ske för vinst med 8 907 kr. — Vidare påfördes skattetillägg beräknat på ett underlag om 8 907 kr.

Hos KR vidhöll Anita O sitt yrkande om avdrag vid realisationsvinstberäkningen för förbättringskostnader med 2 680 kr samt om nedsättning av skattetillägget.

KR i Gbg: ej ändring (En ledamot ville medge avdrag för förbättringskostnader med 75 % av 1 200 kr eller med 900 kr.)

Hos RR fullföljde Anita O sin talan om avdrag för förbättringskostnader med sammanlagt 2 680 kr. Vidare yrkade hon ytterligare avdrag med 557 kr avseende inbetalning till bostadsrättsföreningens reparationsfond. Därjämte yrkade hon motsvarande nedsättning av skattetillägget.

RR yttrade: Bostadsrätten innefattar såväl andel i bostadsrättsföreningen som nyttjanderätt till viss lägenhet. Anita O har försålt bostadsrätten för 52 000 kronor. Vid beräkning av den vid försäljningen uppkomna realisationsvinsten får enligt punkt 1 i anv till 36 § KL avdrag ske för alla omkostnader för förvärvet av bostadsrätten — 40 000 kronor — och för avyttringen av densamma — 124 kronor — samt för vad som nedlagts på förbättringar av den egendom bostadsrätten utgör. I sistnämnda hänseende är att beakta utlägg som direkt medför ökning av bostadsrättens marknadsvärde.

I målet är ostridigt att Anita O, under de 2 1/2 år hon innehaft bostadsrätten, på material, inredning och utrustning av den bostadslägenhet bostadsrätten avsett, nedlagt 2 680 kronor samt till bostadsrättsföreningens reparationsfond inbetalat 557 kronor. Ifrågavarande belopp kan, då de till viss del avser den konsumtion som utnyttjandet av lägenheten för boende under nämnda 2 1/2 år utgör, icke i sin helhet anses som i förevarande sammanhang avdragsgilla omkostnader för förbättring av bostadsrätten. Av beloppen kan 2 000 kronor skäligen anses som avdragsgill förbättringskostnad.

Vid angivna förhållande uppgår den skattepliktiga delen av realisationsvinsten till $75:100 (52\ 000 - 40\ 000 + 124 + 2\ 000) = 7\ 407$ kronor. —

Tillika nedsätter RR det underlag på vilket skattetillägg skall beräknas, till 7 407 kr. (RR föredr. 2.10; dom 18.10.1979).